

פרק ה: עידוד יזמות עסקית וטכנולוגית

ראשי פרקים

חלק א: שיעור מס רווח הון

119.....	הפחתת שיעור מס רווח הון מחוץ לבורסה
119.....	סוגי נישומים
120.....	תחולה לגבי מכירות מהיום הקובע
120.....	הגבלות לגבי הפחתת שיעור המס
121.....	הפחתה נוספת בשיעורי המס בעתיד

חלק ב: ניירות ערך ואופציות לעובדים

124.....	פטור ממס לתושבי חוץ לגבי השקעה בקרנות הון סיכון
124.....	"גיר" חברות
125.....	הכנסות מפעל מאושר
126.....	פטור ממס רווח הון לתושב חוץ על השקעה בחברת מו"פ

חלק ד: חברה שקופה

127.....	כללי
127.....	מהי "חברה שקופה"
128.....	הוראות המיסוי
129.....	דיווח
129.....	גבייה
129.....	הוראות מעבר

חלק א: שיעור מס רווח הון

הפחתת שיעור מס רווח הון מחוץ לבורסה

- שיעור המס על רווחי הון ממכירת נכסים שאינם ניירות ערך נסחרים בבורסה, יופחת ל-25%.
- לגבי נכסים בני פחת או הפחתה, יחול מס בשיעור רגיל על חלק רווח ההון לגבי ניתן פחת או הפחתה, עד לגובה סכום הפחת המתואם שהופחת בפועל.

הסבר

בשל ניידות ההון והליברליזציה במט"ח, יש חשיבות רבה לכך ששיעורי מס רווח הון בישראל לא יהיו שונים מהשיעורים הנהוגים במרבית מדינות העולם.

חשיבות מיוחדת נודעת לנושא זה בתחום של טכנולוגיה עילית. בשנים האחרונות יש תופעה גוברת והולכת של רישום חברות הזנק ישראליות בחו"ל, בעיקר בארה"ב, כאשר אחד הגורמים לכך הוא שיעור מס רווח הון בישראל.

מוצע לכן, להפחית את שיעור מס רווח ההון ל-25% על הרווח הריאלי. בכך ישווה שיעור מס רווח ההון לשיעור מס השבח על מכירת נכסי מקרקעין, שהופחת אף הוא ל-25%.

סוגי נישומים

- השיעור המופחת יחול הן לגבי יחידים והן לגבי תאגידים.

הסבר

במטרה להפוך את ישראל אטרקטיבית ותחרותית במשיכת השקעות בינלאומיות, מוצע להפחית את שיעור מס רווח ההון גם כאשר המוכר הוא יחיד וגם כאשר המוכר הוא תאגיד.

תחולה לגבי מכירות מהיום הקובע

- השיעור המופחת יחול על כל מכירת נכס שתבצע החל ב-1 בינואר 2003.
- השיעור המופחת יחול על חלק יחסי מהרווח, בשיטה ליניארית.

הסבר

הפחתת המס תחול לגבי מכירות מיום 1 בינואר 2003.

מאחר שמס רווח ההון נצבר במשך תקופת אחזקת הנכס, כאשר במהלך חלק מאותה תקופה חל מס בשיעור גבוה יותר, מוצע לקבוע כי רווח ההון יפוצל בצורה ליניארית, בהתאם ליחס התקופות. לדוגמה, אם מניה נרכשה ב-1 בינואר 2001 והיא תימכר ב-1.1.04, יחול שיעור המס המופחת על שליש מרווח ההון ואילו שיעור המס הקודם יחול על שני שליש מרווח ההון.

הגבלות לגבי הפחתת שיעור המס

- שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע תקנות לעניין -
  - סיווג הכנסה הנובעת מהעברת זכויות לתקופה בנכס לא מוחשי.
  - אירועים או נסיבות חריגים של העברות נכסים בין בעלי שליטה או בין צדדים קשורים, שניתן יהיה להתעלם מהם לעניין חישוב מס רווח הון כדי למנוע ניצול לרעה של הפער בין שיעור המס על רווח הון לבין שיעור המס על הכנסה פירותית.

הסבר

עם הפחתת שיעור מס רווח הון ל-25%, יחול פער משמעותי בין שיעור המס על הכנסות הוניות לשיעור המס על הכנסות פירותיות.

מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע בתקנות הוראות לעניין סיווג הכנסות מהעברת זכויות בנכסי קניין רוחני, ולעניין העברות נכסים בין בעלי שליטה או צדדים קשורים, במטרה למנוע ניצול לרעה של הפער בשיעורי המס.

הפחתה נוספת בשיעורי המס בעתיד

- הוועדה ממליצה, כי בכפוף לשיקולים פיסקליים תתבצע בעתיד הפחתה נוספת של שיעור המס על רווח הון ועל דיבידנד, במטרה להגיע לאחידות בשיעורי המס על כל סוגי ההכנסות הפיננסיות.

הסבר

שיעור המס על ריבית בשוק ההון ועל רווחי הון ממכירת ני"ע נסחרים בבורסה יהיה 15%, בהתאם למוצע בדוח זה.

משיקולים פיסקליים ואחרים, לא מוצע להפחית את שיעור המס על דיבידנד, והוא יישאר 25%.

אם הנסיבות הפיסקליות יאפשרו בעתיד שינוי נוסף בכיוון של האחדת שיעורים, הוועדה ממליצה לעשות כן.

חלק ב: ניירות ערך ואופציות לעובדים

ההסדר הקבוע כיום בסעיף 102 לפקודה יוחלף בהסדר המפורט להלן, וייערכו ההתאמות הדרושות ביחס לסעיף 3(ט) לפקודה.

- הענקת זכויות לניירות ערך או למניות או לכל נייר ערך אחר, לעובד או לנושא משרה שהוא יחיד (להלן - עובד) שאינו בעל שליטה (10% ומעלה באחת הזכויות בחברה), במסגרת תוכנית הענקה שאושרה ע"י הנציב/ה, לא תיחשב לאירוע מס בכפוף לכך שניירות הערך יופקדו בידי נאמן, שאושר ע"י הנציב/ה ושיכול להיות בעל תפקיד בחברה עצמה או נאמן חיצוני, לתקופה של 24 חודשים לפחות (למעט מכירות שלא מרצון).
- מכירת ניירות הערך או הוצאתם מידי הנאמן יהיו אירוע מס.
- תינתן זכות בחירה בין מסלול הוני למסלול פירותי.
- הבחירה תיעשה ע"י החברה, במועד ההענקה, והיא תחול על כל תוכניות ההענקה שיבוצעו בידי החברה בתקופה של שנתיים מיום אישור התוכנית הראשונה. לעניין זה, שינוי בחירה בין המסלולים לאחר שנתיים ייחשב כתוכנית ראשונה.
- הבחירה תחול על כל הזכאים במסגרת אותה תוכנית הענקה.
- במסגרת המסלול הפירותי -
  - רווח ממכירת ניירות הערך ייחשב הכנסה פירותית בידי הזכאי.
  - לחברה תותר הוצאה לפי סעיף 17 לפקודה בגובה הסכום שנקבע כהכנסה פירותית בידי הזכאי, במועד מימוש המניות.
  - היתה הקצאה לזכאים ע"י חברה אחרת באשכול חברות, לא תותר הוצאה העולה על הסכום שבו שיפתה החברה המעבידה את החברה המקצה.
- במסגרת המסלול ההוני -
  - רווח הון ממכירת המניות יחויב במס בידי העובד בשיעור 25%.
  - לחברה לא תותר הוצאה בגין הרווח או ההענקה.
- על אף האמור לעיל, במקרה בו במועד ההקצאה היו מניות החברה נסחרות בבורסה, והחברה בחרה במסלול ההוני, יחושב חלק ההטבה הגלום בזכות

שהוענקה במועד הענקתה, והוא יחויב במס במועד המכירה כשהוא צמוד למדד, כהכנסה פירותית, ותותר הוצאה בגינו בידי החברה, ובלבד ששווי ההטבה לא יעלה על סך כל שווי ההטבה במועד המכירה.

הסבר

סעיף 102 לפקודה קובע כיום הסדר מיוחד המאפשר הענקת מניות ואופציות לעובדים, תוך דחיית ההכנסה לעובד עד לשלב מימוש המניות.

ההסדר הקיים קובע, כי בשלב המימוש תהיה לעובד הכנסה ולחברה הוצאה, אך יש אי בהירות לגבי שאלת אופייה של ההכנסה - פירותית או הונית.

לפי המוצע, לגבי ניירות ערך לא נסחרים תינתן אפשרות בחירה בין מסלול הוני ומסלול פירותי, ואילו לגבי ניירות ערך נסחרים תינתן אפשרות לבחירה כאמור, בכפוף לכך שההטבה תיחשב, במועד הענקה, כהכנסה פירותית.

מגוון האפשרויות יאפשר לחברות השונות לבחור את המסלול הנוח להן ולעובדיהן וייתן תמריץ בעיקר לתעשיית ההיי-טק, שבה נהוג לתמרץ עובדים בדרך הנפקת מניות.

חלק ג: טכנולוגיה עילית (היי-טק)

פטור ממס לתושבי חוץ לגבי השקעה בקרנות הון סיכון

- הוראת השעה המעניקה פטור ממס לתושבי חוץ המשקיעים באמצעות קרנות הון סיכון בחברות ישראליות תהפוך להסדר קבע.
- היקף הפטור יורחב באמצעות ביטול הסף הדורש מקרנות הון סיכון הון מינימלי כתנאי לכניסה למסגרת הפטור.

הסבר

בסוף שנת 2001 החליט סגן ראש הממשלה ושר האוצר מר סילבן שלום לאשר הוראת שעה המעניקה פטור ממס רווח הון לתושבי חוץ המשקיעים בחברות טכנולוגיה ישראליות באמצעות קרנות הון סיכון, לתקופה מוגבלת של שנתיים.

מוצע להרחיב את מעגל קרנות הון הסיכון הזכאיות להיכנס למסגרת הפטור, בין השאר באמצעות ביטול הסף הדורש כיום הון מינימלי של קרן הון הסיכון, וכן להפוך את הוראת השעה האמורה להסדר של קבע.

"גיור" חברות

יוסרו חסמי מיסוי במטרה לתמרץ "גיור" פעילות בחו"ל והחזרת הפעילות לישראל. בין השאר מוצע:

- חבר-בני-אדם שהתאגד בחו"ל או חבר-בני-אדם תושב חוץ, שפעילותם או נכסיהם הועברו לחבר-בני-אדם תושב ישראל בשליטה זהה, בין אגב פירוק החבר ובין שלא במסגרת פירוק (להלן - גיור חברות) - יחול פטור ממס הכנסה ומס רווח הון החלים בגין "גיור" כאמור על החבר ועל בעלי הזכויות בו.
- האמור יחול על גיור כל סוגי החברות שייעשה במהלך תקופה של שנתיים החל מהיום הקובע.

- שר האוצר, באישור ועדת הכספים, יהיה רשאי לקבוע בתקנות כללים, הגבלות, תנאים וסייגים לעניין היקף הפטור, לעניין דחיית המס, לעניין המחיר המקורי ולעניין תקופת ההחזקה, וכן רשאי יהיה לקבוע הוראות לעניין הפחתת שיעור מס רווח הון במכירות עתידיות של מניות או נכסים לגביהם בוצע "גיור" חברות בהתאם להמלצה זו.

הסבר

בשנים האחרונות יש מעבר לחו"ל של חברות טכנולוגיה עילית שהקימו ישראלים, בין השאר משיקולי מס. עם הפחתת שיעור מס רווח הון ל-25% תגדל האטרקטיביות של ישראל ויש לקוות כי הדבר יצמצם את התמריץ למקם חברות היי-טק חדשות מחוץ לישראל.

במקביל, מוצע להסיר חסמי מס ולתמרץ העברה לישראל של פעילות שממוקמת כיום בחו"ל.

הכנסות מפעל מאושר

ההטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון יחולו בכל צורה של מכירת מוצר ושירות, לרבות מתן זכות שימוש בטכנולוגיה שפותחה וקבלת הכנסה כתמלוגים, ולרבות תמורה בגין שירות הנלווה לתמלוגים, ובלבד שמדובר במהלך עסקיה הרגילים של החברה.

הסבר

חוק לעידוד השקעות הון קובע שיעורי מס מופחתים לגבי הכנסות של מפעל מאושר.

בעבר, מרבית ההכנסות של מפעל מאושר נבעו ממכירה של מוצרים שמייצר המפעל המאושר, ואמנם חוק העידוד, שנחקק לפני שנים רבות, בנוי למתכונת עסקאות זו.

בתחומי הטכנולוגיה עילית, לעתים קרובות ההכנסה מופקת לא באמצעות מכירה מלאה של המוצר אלא בדרכים נוספות, כגון מתן זכות שימוש בטכנולוגיה, מתן שירותים בקשר אליה וכד'.

מוצע לכן, להתאים את ההטבות הניתנות לפי חוק לעידוד השקעות הון למציאות עסקית שתואמת את אופן הפעילות בתחום של טכנולוגיה עילית, ולקבוע כי ההטבות יחולו בכל צורה של מכירת מוצר ושירות, בין אם התמורה מתקבלת בסכום חד פעמי ובין כתמלוגים, ובלבד שמדובר במהלך העסקים הרגיל של החברה.

פטור ממס רווח הון לתושב חוץ על השקעה בחברת מו"פ

- תושב חוץ שישקיע בחברה תושבת ישראל, שהיא חברת מו"פ כהגדרתה בתקנות לפי סעיף 103 לפקודה, יהיה זכאי לפטור ממס רווח הון במועד מימוש ההשקעה.
- ההטבה תחול לגבי תושב חוץ שישקיע לאחר היום הקובע, בדרך של הקצאה, בחברה כאמור.
- שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות תנאים או סייגים ליישום ההטבה.

הסבר

חוק לעידוד השקעות הון מעניק הטבות להכנסה פירותית של המפעל המאושר, אך אין בו הטבות למשקיע בשלב מימוש ההשקעה.

במדינות רבות ניתן פטור ממס רווח הון לתושבי חוץ המשקיעים בחברות מקומיות.

הוועדה ממליצה לתת פטור ממס רווח הון לתושבי חוץ שישקיעו לאחר היום הקובע בחברות היי-טק ישראליות.

הפטור יינתן לגבי השקעה בחברה שהיא עתירת מחקר ופיתוח בהתאם להגדרה הכלולה כיום בתקנות מס הכנסה (שינוי מבנה של חברות עתירות מחקר ופיתוח), התשנ"ד-1994. בין השאר נדרש, שעיקר פעילותה של החברה מהיום בו נוסדה תהיה פעילות של מחקר ופיתוח, ולאחר מכן שימוש במוצרים שפותחו במחקר ופיתוח שנעשו על ידה או שיווקם של מוצרים כאמור.

הפטור ממס יתמרץ השקעות חוץ בחברות היי-טק ישראליות, ויסייע לתחום ההיי-טק במדינת ישראל.

חלק ד: חברה שקופה

כללי

מוצע ליצור מבנה התארגנות חדש של "חברה שקופה", בדומה למבנה של S Corporation הקיים בארה"ב.

הרעיון הבסיסי הוא ליצור מבנה בעל יתרונות התאגדות של חברה מצד אחד, ובעל יתרונות מיסוי של שותפות מצד שני. מבחינת דיני התאגידיים יתקיים החיץ המשפטי בין בעל המניות לבין החברה ותישמר האחריות המוגבלת. לעומת זאת, לצרכי מס יורם מסך ההתאגדות, וההכנסות וההוצאות ייוחסו לכל בעלי המניות לפי חלקם ברווחי החברה, כאילו פעלו שלא באמצעות חברה אלא בפעילות ישירה.

הסדר זה יאפשר לנישומים בעלי חברות לבחור את משטר המס הנוח להם בהתאם לצרכיהם הכלכליים, תוך שמירת היתרונות הגלומים בחברה כגון פיקוח ציבורי, דיווחים וכו'.

הוספת סוג חדש זה של חברה יגוון וירחיב את אפשרויות ההתארגנות המבנית של גופים עסקיים, ויתרום ליתר התייעלות בסקטור העסקי.

מהי חברה שקופה

כ"חברה שקופה", תיחשב חברה העומדת בתנאים הבאים:

- חברה פרטית שלא ניתן לשנות את סיווגה כתברה פרטית.
- לחברה יש סוג אחד של מניות, למעט לעניין זכויות הצבעה.
- לא ניתן לשנות את זכויות המניות, למעט שינוי בזכויות הצבעה.
- ניתנה הודעה לפקיד השומה תוך 60 ימים מיום ההאגד על רצונה להיחשב לחברה שקופה, כאשר ההודעה חתומה על ידי כל בעלי המניות.
- חברה שקופה לא תוכל לחדול מלהיחשב חברה שקופה.

הוראות המיסוי

- הכנסתה החייבת והפסדיה של החברה ייוחסו לבעלי המניות לפי חלקם בזכויות לרווחים.
- ההכנסה החייבת והפסדיה בכל שנה יחושבו במישור החברה וייוחסו לחברה כאמור לעיל.
- סיווג ההכנסה החייבת וההפסד בידי בעלי המניות יהיה כפי שהוא בידי החברה.
- חלוקת דיבידנד לא תחויב במס.
- ההכנסה המיוחסת מהחברה לא תיחשב להכנסה מיגיעה אישית אלא אם בעל המניות מילא תפקיד פעיל בחברה.
- במכירת מניות חברה שקופה יופחת מהתמורה לצרכי מס סכום בגובה הרווחים הצבורים בחברה, ששולם בגינם מס ולא חולקו לבעלי המניות, ולא יחול סעיף 394 לפקודה (רווחים ראויים לחלוקה) בגין אותם סכומים.
- הפסדים שיוחסו לבעל המניות יפחיתו את המחיר המקורי המתואם עד גובה המחיר המקורי המתואם. במכירת מניות שמחירן המקורי הופחת כאמור, יותרו הפסדים כאמור שלא נוצלו בקיזוז מרווח ההון כאמור.
- החברה לא תהיה צד לשינוי מבנה לפי חלק ה-2 לפקודה, למעט על פי הוראות סעיף 104 לפקודה.
- פירוקה של חברה שקופה והעברת כל נכסיה וזכויותיה לבעלי מניותיה לפי שיעור זכויותיהם, לא ייחשב לאירוע מס. כל עוד שר האוצר לא קבע הוראות, תנאים ומגבלות לעניין זה ולעניין המחיר המקורי של הנכסים, לא תיכנס הוראה זו לתוקף.
- במידה שיידרש הדבר, ייעשו ההתאמות הנדרשות לעניין הסדרי חקיקה משיקים, כולל דיני התאגידים.
- שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יוסמך לקבוע כללים להפעלת סעיף זה, לרבות לעניין הליכי שומה, ערעור, התיישנות וכד'.

דיווח

- תושב חוץ שהוא בעל מניות בחברה שקופה, יהיה חייב במינוי נציג תושב ישראל בישראל.
- כל בעל מניות יהיה חייב בהגשת דוח שנתי על הכנסותיו, אליו יצרף את הדוח הכספי של החברה לאותה שנת מס.
- החברה תיזדרש להגיש את דוחותיה הכספיים.

גבייה

- ניתן יהיה לגבות מכל בעל מניות, בין במישרין ובין באמצעות נציגו, מהכספים שיגיעו לידי מהחברה, עפ"י תקנות שייקבעו, את חלקו במס, ומהחברה ניתן יהיה לגבות את חובות כל בעלי המניות.
- הנציג לא יהיה רשאי להעביר כספים שקיבל מהחברה לתושב החוץ, אלא אם נוכח המס בהתאם לכללים שייקבעו.

הוראות מעבר

- כל חברה משפחתית וכל חברת בית תהפוך לחברה שקופה ב-1 בינואר 2004, או לפי בקשתה ב-1 בינואר 2003, אלא אם ביקשה בכתב מפקיד השומה, עד ליום 31 בדצמבר 2003, שלא להיחשב כחברה שקופה.
- ביקשה החברה שלא להחיל עליה את הוראות החברה השקופה, היא תחדל מלהיות חברה משפחתית או חברת בית ותהפוך לחברה רגילה החל ב-1 בינואר 2004.
- חברה קיימת שהפכה להיות שקופה כאמור, לא תחויב בשל כך לאחד את סוגי המניות.
- הפסדים שהיו בחברה כאמור לפני היותה חברה משפחתית או חברת בית, לפי העניין, יותרו בקיזוז רק במישור החברה ולא ייוחסו לבעלי המניות.

- לבקשת הנישום המייצג וכל שאר בעלי המניות של חברה שהייתה חברה משפחתית, תחולק יתרת הפסד להעברה שהוכיח הנישום המייצג שנצברה אצלו בגין הפסדי החברה (להלן - הפסדי החברה) בין בעלי המניות האחרים, לפי יחס החזקותיהם.
- הפסדי חברה משפחתית שהפכה לחברה רגילה, שלא קוזזו ע"י הנישום המייצג עד ליום בו חדלה להיות חברה משפחתית, ייוחסו, לפי בקשת כל בעלי המניות, לחברה המשפחתית שהפכה לחברה רגילה.